

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7

หน่วยการจัดกิจกรรม การศึกษา
เรื่อง Life long Learning

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6
จำนวน 4 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การเรียนรู้คือ การพัฒนาตนเองที่สำคัญยิ่งในการดำเนินชีวิต การทำงาน และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข การเรียนรู้ คือ กระบวนการภายในตัวบุคคลในการได้มาซึ่งความรู้ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งบุคคลสามารถเรียนรู้ได้จากการได้ยิน การสัมผัส การอ่าน การถาม ประสบการณ์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี และ/หรือจากการศึกษาค้นคว้า จะเห็นได้ว่า การเรียนรู้คือชีวิต เป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและตลอดชีวิต ช่วยทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด ทักษะ และการกระทำได้

2. สมรรถนะการแนะแนว : ด้านการศึกษา

ข้อ 2 มีค่านิยมในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 อธิบายความหมายของการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้
- 3.2 ยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จจากการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้
- 3.3 บอกแนวทางและวิธีการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้
- 3.4 บอกเป้าหมายในการพัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 ความหมายของการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 4.2 บุคคลที่ประสบความสำเร็จจากการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 4.3 แนวทางการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 4.4 เป้าหมายในการพัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต

5. ชิ้นงาน / ภาระงาน

- 5.1 ใบความรู้เรื่อง Lifelong Learning (การเรียนรู้ตลอดชีวิต)
- 5.2 ใบงานเรื่อง Lifelong Learning (การเรียนรู้ตลอดชีวิต)
- 5.3 ใบความรู้เรื่อง เรียนรู้ตลอดชีวิต เคล็ด(ไม่)ลับของคนดังระดับโลก
- 5.4 ใบงานเรื่อง เป้าหมายในการพัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต

6. วิธีการจัดกิจกรรม

ชั่วโมงที่ 1

6.1 ครูตั้งคำถามว่า นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จจากการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่นักเรียนประทับใจ 1 คน

6.2 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ศึกษาใบความรู้เรื่อง กรณีตัวอย่างผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตและทำกิจกรรมในใบงาน พร้อมออกนำเสนอหน้าชั้นเรียนและสรุปกิจกรรมร่วมกัน

ชั่วโมงที่ 2

6.3 ทบทวนกิจกรรมที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่แล้ว

6.4 ครูให้ทำกิจกรรม คุณลักษณะของผู้ที่ประสบความสำเร็จจากการเรียนรู้ตลอดชีวิตประกอบไปด้วยอะไรบ้าง และคุณลักษณะที่จะขัดขวางการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีอะไรบ้างและให้นักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนและสรุปกิจกรรมร่วมกัน

ชั่วโมงที่ 3

6.5 ครูให้นักเรียนเขียนผังมโนทัศน์เรื่อง เป้าหมายในการพัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างน้อย 1 ข้อ และแนวทางวิธีการเรียนรู้ตลอดชีวิต

6.6 มอบหมายงานโดยให้นักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ในการพัฒนาตนเองตามเป้าหมายในการพัฒนาตนเองที่นักเรียนบันทึกไว้ในผังมโนทัศน์ พร้อมจัดทำใบงานเรื่อง เป้าหมายในการพัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ชั่วโมงที่ 4

6.7 ครูทบทวนกิจกรรมในสัปดาห์ที่แล้ว และให้นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้น

6.8 สรุปกิจกรรมร่วมกัน

7. สื่อ/อุปกรณ์

7.1 ใบความรู้เรื่อง Lifelong Learning (การเรียนรู้ตลอดชีวิต)

7.2 ใบงานเรื่อง Lifelong Learning (การเรียนรู้ตลอดชีวิต)

7.3 ใบความรู้เรื่อง เรียนรู้ตลอดชีวิต เคล็ด (ไม่) ลับของคนดังระดับโลก

7.4 ใบงานเรื่อง เป้าหมายในการพัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต

7.5 กระดาษฟลิปชาร์ต และปากกาเคมี

8. การวัดและประเมินผล

8.1 วิธีการวัดและประเมินผล

8.1.1 สังเกตความสนใจในการฟัง การตอบคำถาม และการร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น

8.1.2 ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความเรียบร้อยของใบงาน

8.2 เครื่องมือ

-

8.3 เกณฑ์การประเมิน

8.3.1 สังเกตการปฏิบัติกิจกรรม

เกณฑ์	ตัวบ่งชี้
ผ่าน	มีความสนใจในการฟัง การตอบคำถาม การร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น
ไม่ผ่าน	ขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

8.3.2 ตรวจใบงาน

เกณฑ์	ตัวบ่งชี้
ผ่าน	ทำใบงานถูกต้อง ครบถ้วน และส่งงานตามกำหนด
ไม่ผ่าน	ขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ใบความรู้

เรื่อง การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

ผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง บุคคลที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาและเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ครอบครัว องค์กรและชุมชน เห็นคุณค่าตนเองและผู้อื่น นำตนเองในการเรียนรู้ได้ เป็นผู้ใฝ่รู้ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีทัศนคติที่ดี เปิดกว้าง รับฟัง พร้อมเรียนรู้เรื่องราวที่เคยรู้ด้วยมุมมองใหม่ เป็นผู้รอบรู้ และเท่าทันสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในสังคม สามารถคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง มีอิสระในการคิด รู้วิธีการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ สามารถละทิ้งและไม่ยึดติดกับสิ่งที่เคยเรียนรู้มา ใช้ความรู้ได้ มีจิตสาธารณะ สนใจเข้าร่วมและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายในสังคม แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ สามารถนำความรู้มาปรับใช้อย่างสอดคล้อง ถูกต้อง และเหมาะสมก่อเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่พึงประสงค์และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ยั่งยืน

ขั้นตอนการพัฒนาไปสู่การเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบด้วย

- ขั้นที่ 1 ตระหนักรู้ในปัญหา ความต้องการ และความสนใจของตนเอง
- ขั้นที่ 2 กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง
- ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติ โดยนำตนเองในการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม รู้และแสวงหาความรู้ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- ขั้นที่ 4 ทบทวนตนเอง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต
- ขั้นที่ 5 พัฒนาคุณค่าการเรียนรู้ ด้วยการถ่ายทอดประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นผ่านช่องทางที่หลากหลายอย่างสม่ำเสมอ

เพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน การขยายผลและต่อยอดการเรียนรู้ที่ติงามต่อไป ทั้งนี้ ในการแสวงหาความรู้หรือการเรียนรู้นั้น บุคคลสามารถกระทำได้หลายวิธี ได้แก่ การเรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้นด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ด้วยความตั้งใจ การลงมือปฏิบัติ การเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน จากประสบการณ์การดำเนินชีวิตประจำวัน การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยี หนังสือ โทรทัศน์ วิทยุ สื่อออนไลน์ และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ รวมทั้งการเรียนรู้จากสถาบันการศึกษา องค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการเรียนรู้จากการตีความ เกิดจากกระบวนการคิดวิเคราะห์จากประสบการณ์เดิมของบุคคล เป็นต้น

การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตครูผู้สอนอาจถ่ายทอดประเด็นดังกล่าวนี้ โดยเริ่มจากการให้ผู้เรียนประเมินตนเอง จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อธิบายวิธีการในการพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายในห้องเรียน และนอกห้องเรียน โดยอาจเป็นกิจกรรม การเรียนรู้ทั้งที่เป็นทางการในเนื้อหาหลักสูตร และ/หรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่เป็นทางการตามความต้องการปัญหา ความสนใจ และศักยภาพของผู้เรียน การส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยให้ผู้เรียนได้เห็น

วิถีชีวิต ตัวอย่างบุคคลที่มีชื่อเสียงที่เป็นที่รู้จัก และการปฏิบัติจริง วิเคราะห์และประเมินปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จของการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยการตั้งคำถามชวนคิดให้กับผู้เรียนเพื่อให้เกิดการทำตาม จนผู้เรียนเกิดการยอมรับและพัฒนาตนเอง เกิดเป็นพฤติกรรมและอุปนิสัย และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้สอนและผู้เรียนมีการสื่อสาร สะท้อนผลการปฏิบัติเป็นระยะๆ มีระบบการกำกับ ติดตาม วัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ทั้งนี้ การจะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตนั้น ครูผู้สอนควรต้องเป็นตัวอย่างที่ดีด้วย นั่นคือ มีความรู้ รู้จักแสวงหาความรู้ และเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

ใบความรู้ กรณีตัวอย่างผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

กรณีตัวอย่างผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุยเดช (บรมนาถบพิตร) รัชกาลที่ 9

ภาพ : [facebook.com/groups/ArtisticallImage](https://www.facebook.com/groups/ArtisticallImage)

ตลอดระยะเวลาแห่งการครองราชย์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุยเดช (บรมนาถบพิตร) รัชกาลที่ 9 ทรงปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ “ครูแห่งแผ่นดิน” “Teacher of the Land” ที่ถ่ายทอดทั้งความรู้ในเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติ และทรงเป็นแบบอย่างที่ดีของการเป็นผู้นำตนเองในการเรียนรู้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุยเดช (บรมนาถบพิตร) ทรงเป็นกษัตริย์ผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างแท้จริง พระราชกรณียกิจ คำสอน และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริล้วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการประกอบอาชีพ เพื่อความอยู่ดีกินดี และยังทรงให้ความสนพระทัยกับเรื่องครูผู้สอน สารการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนการสอน และศักยภาพของผู้เรียน คุณภาพของการจัดการศึกษาตลอดชีวิตโดยรวม ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ตัวอย่าง โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญๆ ที่สะท้อนความเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่

โครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา มีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงาน เพื่อศึกษา ทดลองและวิจัยหาวิธีแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับงานทางด้านเกษตรต่างๆ ซึ่งผลการศึกษาสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นแบบอย่างในการนำไปปฏิบัติตาม ลักษณะของโครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) โครงการแบบไม่ใช้ธุรกิจ เป็นโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร และ 2) โครงการกึ่งธุรกิจ เป็นโครงการทดลองแปรรูปผลิตภัณฑ์จากการเกษตร มีการจัดผลิตภัณฑ์ออกจำหน่ายในราคาขายอเนกในรูปแบบที่ไม่หวังผลกำไร แต่มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนบริโภคสินค้าที่ผลิตได้ในประเทศไทย โครงการสวนพระองค์สวนจิตรลดาเป็นหนึ่งในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ควรค่าแก่การศึกษาเรียนรู้ ทั้งยังมอบคุณประโยชน์มากมายให้กับพสกนิกรชาวไทย

- โครงการชิงห้วมันตามพระราชดำริ เป็นโครงการตัวอย่างด้านการเกษตรรวบรวมพันธุ์พืชเศรษฐกิจในพื้นที่ อำเภอกำแพง จังหวัดเพชรบุรี จัดเป็นพื้นที่เพาะปลูกพืชผักต่าง ๆ โดยเน้นที่พืชท้องถิ่น มีแปลงสาธิตปลูกข้าวทั้งข้าวเจ้า และข้าวเหนียว ปลูกยางพารา ซึ่งทั้งหมดนี้จะเน้นไม่ให้มีการใช้สารเคมี หรือหากต้องใช้ก็จะต้องมีในปริมาณที่น้อยที่สุด เรื่องของการปศุสัตว์ ก็มีการทดลองทำฟาร์มโคนม ฟาร์มไก่ และมีการใช้พลังงานจากฟุ้งกังหันลมเพื่อผลิตไฟฟ้าใช้ภายในโครงการ พร้อมทั้งพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านการปลูกพืชเกษตรในพื้นที่แห่งนี้อีกด้วย

- ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรมรดกสวนจิตรลดาสังวรารามวรวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เน้นเรื่องการแก้ปัญหาสภาพดินเสื่อมโทรม และให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำแก่ราษฎรทั่วไป การทดลองปลูกพืชที่เหมาะสมกับสภาพดินการฝึกอบรม การใช้น้ำอย่างประหยัด โดยมีการติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ของผู้ผ่านการอบรมอย่างสม่ำเสมอ จัดเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการ และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง และมีการจัดเป็นสถานศึกษาเปิดเพื่อให้บริการแก่ราษฎรที่มีความสนใจเข้ามาและศึกษาด้วยตนเอง

- โครงการพระดาบสเพื่อสนับสนุนผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ยังไม่มีอาชีพและความรู้พื้นฐานเพียงพอที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาขั้นสูง เน้นการฝึกวิชาชีพ และฝึกอบรมคุณธรรมศีลธรรมโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เขาเหล่านั้น ออกไปประกอบสัมมาอาชีพะ สร้างตนเอง ช่วยเหลือครอบครัวและประเทศชาติ เป็นโครงการที่สร้างคนสู่การทำงานอันเป็นผลมาจากการได้รับความรู้ ทักษะ หรือประสบการณ์จากการศึกษา หรือจากกิจกรรมในวิถีชีวิตที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและนอกจากนี้ ยังมีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการศึกษาและเรียนรู้ อาทิ โครงการจัดการศึกษาด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม โครงการศาลารวมใจ ศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยให้ทำหน้าที่เสมือน "พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต" เพื่อเป็นศูนย์รวมของการศึกษาค้นคว้า ทดลองวิจัยและแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และการประกอบอาชีพของราษฎรที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคประเทศนั้นๆ จะเห็นได้ว่า พระองค์เข้าใจหลักการศึกษตลอดชีวิตเป็นอย่างดี การจัดการศึกษาตลอดชีวิตมุ่งให้

ประชาชน มีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตที่เหมาะสมกับบุคคล อายุ พื้นฐานการศึกษา อาชีพ ความสนใจ และสภาพแวดล้อมของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น ด้วยการพัฒนาวัฒนธรรม การเรียนรู้ และพัฒนาสังคม ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ประชาชนพึ่งพาตนเองได้ จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

สรุป การพัฒนาเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นเรื่องจำเป็นและเป็นประโยชน์สำหรับคนทุกวัย เพราะนอกจากจะเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ช่วยประเทืองปัญญา ทำให้มองปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้งและดำเนินชีวิตในสังคมอย่างเท่าทัน ส่งผลให้บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดีแล้ว การพัฒนาพลเมืองให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ถือเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืนในยุคปัจจุบัน สังคมที่มีผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตจำนวนมากจะเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมนั้นๆ ได้อย่างรวดเร็วและก้าวกระโดด ช่วยให้สังคมมีความมั่นคงและยั่งยืน อันนำมาซึ่งความสุขสงบของผู้คนและสังคมโดยรวม

ใบความรู้

เรื่อง เรียนรู้ตลอดชีวิต เคล็ด (ไม่) ลับของคนดังระดับโลก

หากพูดถึงหนึ่งใน Self-Made CEO ของโลก คงไม่มีใครไม่รู้จัก สตีวา นาเดลลา แห่ง ไมโครซอฟต์ หลังจากที่ขึ้นมาบริหารงานต่อจากซีอีโอ คนก่อนในปี 2014 เขาได้พา ไมโครซอฟต์ กลับมาอยู่ในทิศทางที่ถูกต้องอีกครั้ง โดยผลงานเด่นๆ ของเขาคือ ยกเครื่องระบบปฏิบัติการ Windows ไปสู่ Windows 10 จับมือเป็นพันธมิตรกับแบรนด์ในท้องตลาดยักษ์ใหญ่อย่างแอปเปิล หรือ กูเกิล

อริยญา เถลิงศรี Managing Director บริษัท SEAC ศูนย์พัฒนาภาวะผู้นำและผู้บริหารระดับสูง กล่าวว่า ไม่ใช่แค่เรื่องการทำงานของเขาที่น่าสนใจ สิ่งหนึ่งที่ทำให้ซีอีโอ ผู้นี้ประสบความสำเร็จมาจากวิถีคิดและวิธีการทำงานของเขา และเรื่องหนึ่งที่น่ายกย่องมากคือเรื่องความเชื่อของเขาในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สตีวา นาเดลลา กล่าวว่า “ผมเป็นคน que เรียนรู้ตลอด ผมจะได้รับพลังงานจากคนที่ประสบความสำเร็จ เวลาเห็นคนอื่นพัฒนาอะไรสักอย่าง ไม่ว่าจะเล็กขนาดไหน สิ่งเหล่านั้นมันทำให้ผมหยุดพัฒนาตัวเองไม่ได้ ผมมักจะซื้อหนังสือมาอ่านไม่หมด สมัครเรียนคอร์สออนไลน์มากเกินเวลาที่ผมว่า สิ่งเหล่านี้แหละเป็นพลังขั้นดีให้กับการทำงาน ไม่ใช่แค่ผม แต่สำหรับทุกคน เพราะสินค้าและบริการก็มาจากความรู้ที่คุณมีทั้งนั้น”

ความเชื่อในเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตของเขานี้เอง ที่ทำให้เขากลายเป็น Self-Made CEO ที่น่าชื่นชม ในโลกที่คนยิ่งเก่งเท่าไร ยิ่งอยู่ในจุดที่สูงขึ้นไปเท่าไร ยิ่งทำให้มีโอกาสที่อัตราของเขาจะเต็มเปี่ยมเมื่อไหร่ที่คุณคิดว่าตัวเองเก่งที่สุดแล้ว เมื่อนั้นคุณจะหยุดเรียนรู้ ในอีกมุมหนึ่ง การเรียนรู้แบบไม่สิ้นสุด จะทำให้คุณพัฒนาตัวเองไปเรื่อยๆ ในขณะที่การไม่เรียนรู้อะไรเพิ่มเติมเลย จะทำให้คุณกลายเป็นคนล้าสมัย และติดกับโลกเก่าๆ ของตัวเอง การเรียนรู้จึงเป็นการเปิดโลกกว้างของคุณด้วย โดยในรายละเอียด นี้คือคุณลักษณะที่กีดขวางไม่ให้คนเราเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

คุณลักษณะที่กีดขวางไม่ให้คนเราเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1. น้ำเต็มแก้ว คือลักษณะของคนที่ไม่ยอมรับว่าตนเองไม่รู้ เชื่อว่าเคยเจอมาแล้ว รู้แล้วว่าต้องทำอะไร เชื่อว่าวิธีแก้ปัญหามาแบบเดิมๆ ที่เคยทำมานั้นเป็นสูตรสำเร็จที่ใช้แก้ไขปัญหาได้ครบจักรวาล ทั้งที่ความจริงแล้วกาลเวลา สิ่งแวดล้อม และบริบทเปลี่ยนไปแล้ว การไม่ยอมรับว่าตัวเองไม่รู้จึงเปรียบเสมือนน้ำเต็มแก้วที่ไม่ว่าจะพยายามเติมหรือนำเสนอความรู้ความคิดใหม่ๆ ใดๆ ก็ไม่สามารถทำได้

2. กลัวเสียหน้า หลากๆ คนไม่สามารถทำใจยอมรับได้ว่าตัวเองไม่รู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่มีชั่วโมงบินสูง ทั้งที่ความจริงแล้ว การอ้างว่ารู้มากรู้ดี แต่ความจริงไม่รู้หรือรู้ไม่จริงนั้นจะสามารถสั่นคลอนความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือลงไปได้หลายแต้ม

3. อิมิตัว หมดไฟ ขนเพชราน ไม่เห็นความสำคัญของการค้นคว้าหาสิ่งใหม่ๆ มาใช้พัฒนางาน เชื่อว่าเดินมาถึงที่สุดแล้ว ไม่มีอะไรดีกว่านี้จึงหยุดเรียนรู้ หรือเพราะไอเดียใหม่ๆ ฟังยุ่งยากซับซ้อน จึงเลือกที่จะทำตามวิธีเดิมๆ ต่อไป

ด้วยทัศนคติแบบนี้เองที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาตัวเอง และปิดกั้นความรู้ใหม่ๆ แต่อยากเชื่อเชิญทุกท่านอย่าหยุดเรียนรู้เพราะชีวิตไม่เคยหยุดสอนเรา สิ่งที่คุณต้องทำคืออย่าลืมเปิดตา เปิดใจให้กว้างเพื่อเรียนรู้จากสิ่งที่คุณเจอทุกวัน อย่าปล่อยให้วันเวลาล่วงเลยไปแบบเสียเปล่า ชีวิตสอนเราในทุกขณะ เพื่อให้เราเติบโตและแข็งแกร่งขึ้น ดังนั้นเมื่อเจออุปสรรค อย่ามัวแต่ท้อใจ เสียใจ แต่ให้ตั้งคำถามว่าเราได้อะไรจากบทเรียนครั้งนี้ และจงขอบคุณชีวิตที่ได้สอนบทเรียนเรา หลายคนไม่เคยมีโอกาสดูได้เรียนรู้อะไรเลย

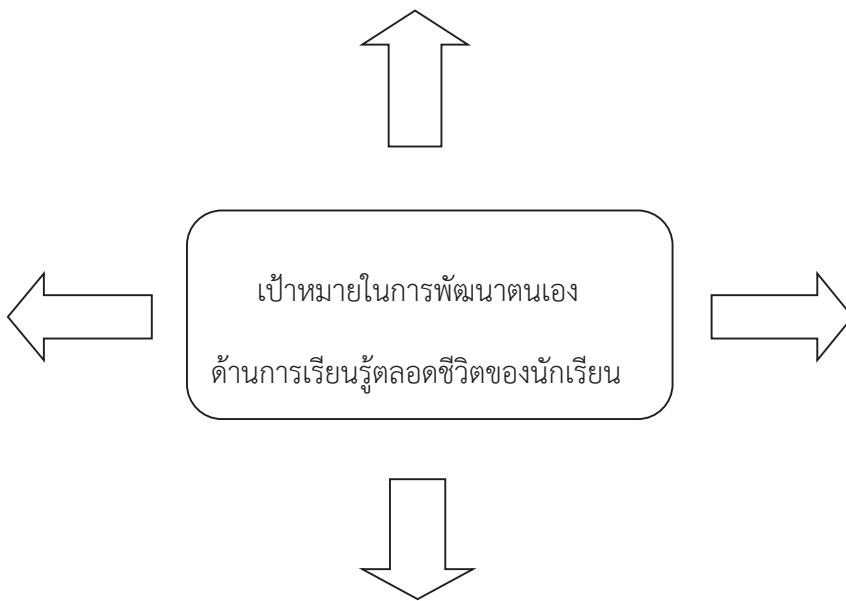
ที่มา : <https://www.seasiacenter.com/insights>

ใบงาน

เรื่อง เป้าหมายในการพัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น ม...../.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนผังมโนทัศน์เรื่องเป้าหมายในการพัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างน้อย
1 ข้อ และแนวทางวิธีการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามเป้าหมายของนักเรียน

ใบความรู้

เรื่อง การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

แนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในฐานะที่เป็นยุทธศาสตร์การศึกษา เกิดขึ้นเมื่อประมาณกว่า 30 ปีมาแล้ว ภายใต้ความพยายามของ OECD UNESCO และสภายุโรป (Council of Europe) เป็นการสนองต่อความบกพร่องที่เกิดขึ้นในอดีต ในขณะที่บุคคลเรียนรู้ตลอดเวลาที่ยังมีชีวิตอยู่ โอกาสทางการศึกษามีขีดจำกัดในช่วงเริ่มแรกของชีวิต ที่ครอบงำโครงการศึกษาที่เป็นทางการ (Formal Education) จึงมีความจำเป็น ที่จะให้โอกาสที่สอง แก่คนที่ไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาในช่วงวัยเด็กและวัยรุ่น

การเรียนรู้ตลอดชีวิตไม่เพียงหมายถึงการศึกษาผู้ใหญ่ (Adult Education) เท่านั้น แต่ยังครอบคลุมการเรียนรู้ทุกรูปแบบตลอดช่วงชีวิตอีกด้วย บทความชิ้นนี้นำเสนอความหมายเชิงนโยบายที่ตรงประเด็นของแนวคิด “การเรียนรู้ตลอดชีวิต”

อะไรคือคุณลักษณะพิเศษของแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตต้องมีมุมมองแบบองค์รวม (Comprehensive View) ที่ครอบคลุมกิจกรรมการเรียนรู้ทุกด้าน โดยมีเป้าหมายที่จะปรับปรุงความรู้และความสามารถในการแข่งขันของบุคคลที่ปรารถนาเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้คุณลักษณะ 4 ประการของแนวคิดการเรียนรู้ ได้แก่

1. **มีมุมมองอย่างเป็นระบบ** สิ่งนี้คือคุณลักษณะที่พิเศษที่สุดของการเรียนรู้ตลอดชีวิต กรอบแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตของอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) ของโอกาสการเรียนรู้ที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบที่มีความเชื่อมโยงกัน ซึ่งครอบคลุมวงจรชีวิตทั้งหมด และประกอบด้วยรูปแบบต่าง ๆ ของการเรียนรู้ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
2. **มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง** มีการเปลี่ยนจากมุ่งเน้นด้านอุปทาน (Supply) เป็นศูนย์กลางในรูปแบบการจัดการศึกษาเชิงสถาบันที่เป็นทางการ ไปสู่ด้านอุปสงค์ (Demand) ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก
3. **มีแรงจูงใจที่จะเรียน** ซึ่งเป็นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ที่มีความต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งนี้ต้องมุ่งเน้นที่จะพัฒนาขีดความสามารถในการเรียนรู้ที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ที่ตนเองเป็นผู้ชี้นำ
4. **มีวัตถุประสงค์ของนโยบายการศึกษาที่หลากหลาย** มุมมองวงจรชีวิตที่ให้ความสำคัญกับเป้าหมายการศึกษาที่หลากหลาย อาทิ การพัฒนาบุคลิกภาพ การพัฒนาความรู้ วัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และการจัดลำดับความสำคัญของวัตถุประสงค์เหล่านี้ อาจเปลี่ยนไปใน แต่ละช่วงชีวิตของคน ๆ หนึ่ง

ทำไมการเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงมีความสำคัญ

พลังผลักดันที่สำคัญทางสังคม เศรษฐกิจจำนวนมากสนับสนุนแนวทางการเรียนรู้ตลอดชีวิตกระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงธรรมชาติของการทำงานและตลาดแรงงานและโครงสร้างอายุประชากร เป็นแรงผลักดันที่สำคัญต่อความจำเป็นที่จะต้องมีการยกระดับทักษะการทำงานและการใช้ชีวิตอย่างต่อเนื่อง ความต้องการก็เพื่อ Threshold ที่ยกระดับของทักษะเช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นในธรรมชาติของทักษะ แรงกระตุ้นของกิจการเพื่อให้ความยืดหยุ่นมากขึ้นส่งผลต่อสภาพการทำงาน มีแนวโน้มที่จะมีการจ้างงานระยะสั้นในตลาดสินค้าที่เปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของตลาดได้ง่ายและวัฏจักรสินค้าที่สั้นลง งานอาชีพลดลงและบุคคลประสบกับความเปลี่ยนแปลงในเรื่องงานดีขึ้นในช่วงชีวิตทำงาน

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอย่างกว้างขวางกำลังคุกคามข้อดีระหว่างสิ่งที่ความรู้มีและสิ่งที่ความรู้ไม่มี ในทางกลับกันสิ่งนี้อาจคุกคามรากฐานของประชาธิปไตยด้วยโอกาสในการฝึกอบรมในภายหลังนั้น ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของแต่ละบุคคลที่เข้ามาสู่การจ้างงาน และโอกาสการเรียนรู้เปิดกว้างแก่ ผู้ว่างงาน ลูกจ้างในสถานประกอบการขนาดเล็ก และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคมกลับยิ่งน้อยกว่าลูกจ้างในสถานประกอบการขนาดใหญ่มาก ความไม่เท่าเทียมกันนี้ (Disparities) สะท้อนช่องว่างรายได้ระหว่าง ผู้มีวุฒิมหาวิทยาลัยและผู้ที่ไม่มียุติบัตร และช่องว่างนั้นยิ่งกว้างขึ้นเรื่อย ๆ

การลงทุนในการศึกษาและการฝึกอบรมที่จะสนองต่อยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิตก็เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทางสังคมและเศรษฐกิจโดยก่อให้เกิดประโยชน์ส่วนบุคคลผู้ประกอบการ และเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว สำหรับบุคคลแล้วการเรียนรู้ตลอดชีวิตมุ่งเน้นที่การสร้างสรรค์ การริเริ่ม และความรับผิดชอบ ซึ่งส่งผลให้เกิดการตอบสนองต่อตนเอง งานที่ดีขึ้นรายได้ที่เพิ่มขึ้น นวัตกรรมใหม่ ๆ และเพิ่มความสามารถในการผลิตมากขึ้นด้วย ทักษะและศักยภาพของแรงงานเป็นปัจจัยหลักในผลงาน และความสำเร็จของสถานประกอบการ สำหรับเศรษฐกิจ แล้วมีความสัมพันธ์ที่สนับสนุนกันระหว่างการได้รับการศึกษาและการเติบโตทางเศรษฐกิจอะไรคือผลเชิงนโยบายของแนวคิดนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าสู่และผลลัพธ์ของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น นอกเหนือจากสิ่งที่เป็นทางการ ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ของวัยรุ่นและผู้ใหญ่จึงอยู่นอกเหนือขอบเขตที่มีการบันทึกไว้ นอกจากการวัดเชิงปริมาณแล้วประเด็นเชิงคุณภาพและความก้าวหน้าของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ต้องมีการพิสูจน์ให้เห็นว่าระบบโครงสร้างเชิงสถาบัน เชิงกฎหมาย และเชิงนโยบาย เอื้อต่อการสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างไร